

Logisztikai szolgáltatások integrált web alapú rendszerekben

A logisztika napjaink egyik legdinamikusabban fejlődő ágazata: a kapcsolódó informatikai megoldások fejlesztése komoly szakmai kihívást jelent az érdekelt vállalatok számára. Az Európai Unió statisztikáit tanulmányozva egyértelműen látható, hogy egyre több kis- és középvállalkozás ismeri fel a logisztikai fejlesztések, beruházások fontosságát.

A logisztikai fejlesztések valódi kihívása az, hogy olyan rendszereket alkossunk, amelyek lehetővé teszik a munkafolyamatok pontos tervezhetőségét, a költségek csökkentését, optimalizálják a szállítmányozási és raktározási kapacitásokat. A legtöbb vállalat külső szolgáltatók segítségével menedzseli legfontosabb logisztikai folyamatait, ám ahhoz, hogy biztosítsuk az állandó felügyeletet, az átláthatóságot és az információáramlást, ma már elengedhetetlen a fejlett informatikai eszközök alkalmazása. Ezeket az eszközöket azok a B2B megoldások jelentik, amelyek lehetővé teszik, hogy az üzleti partnerek – elsősorban a gyártók és beszállítók – folyamatos kapcsolatot tartsanak egymással.

ÚJ KIHÍVÁSOK, ÚJ MEGOLDÁSOK Az európai szakemberek felismerték: olyan új, rugalmas elektronikus szolgáltatások kidolgozására van szükség, amelynek segítségével a szolgáltatók hozzájuthatnak azokhoz az információkhoz, amelyek birtokában megtervezhetik és optimalizálhatják kapacitásukat, erőforrásaikat – ez rugalmas menedzsmentet, pontos és kifizetődő szolgáltatásokat eredményez, amellyel, hogy egy, a vállalati rendszerekbe integrált felület segítségével a megrendelők is folyamatosan tájékozódhatnak az aktuális munkafolyamatokról. Ez a felület a logisztikai megoldás „kommunikációs bázisa”, amely egyazon helyen rögzíti és teszi hozzáférhetővé a megrendeléseket, a folyamatot befolyásoló tényezőket és a jelentéseket: olyan információkat biztosít a rendszer felhasználóinak, amelyek nagyban javíthatják munkájuk hatékonyságát.

A legtöbb gyártó külső szolgáltatók segítségével bonyolítja a beszállítóival kapcsolatos logisztikai folyamatokat. Ezen folyamatok állandó monitorozása, átláthatóvá tétele és az információk áramlásának biztosítása érdekében, fontos, hogy megfelelő informatikai megoldásokat használjunk. Elengedhetetlen, hogy az alkalmazott elektronikus B2B szisztémákat az olyan szolgál-

tatók irányába is kiterjesszük, amelyek tevékenysége befolyásolja az üzleti partnereinkkel való együttműködést. Logisztikai szempontból olyan, új modellt kell megteremtenünk, amely lehetővé teszi, hogy az anyagmozgásokkal kapcsolatos információk eljussanak a szolgáltatókhoz, amelyek az így kapott információk alapján optimálisan menedzselhetik kapacitásukat és erőforrásaikat, rugalmasabban alkalmazkodhatnak megrendelőik igényeihez, javíthatnak az általuk biztosított szolgáltatások színvonalán és a saját rentabilitásukon. Erre egy olyan, a B2B rendszerekbe integrált kommunikációs alkalmazás a legalkal-

masabb, amelyen keresztül a szolgáltatók folyamatos kapcsolatban lehetnek a megrendelőikkel. Az említett kommunikációs megoldás lelke egy közös felület, amely alkalmas a megrendelések, a szállítás közben történő események, a visszajelzések, státuszriportok rögzítésére és követésére. Az így kapott adatok lehetővé teszik a szolgáltatói lánc tagjai számára, hogy olyan információkhoz férjenek hozzá, amelyek segítségével pontosabb, megbízhatóbb szolgáltatásokat nyújthatnak – ezáltal is javítva hatékonyságukon és – közvetve – elismertségükön. A szállítmányozás kiszámíthatóbbá és megbízhatóbbá tétele új lehetőségeket teremthet a szolgáltatók számára.

A modern információs és kommunikációs

technológiák jó lehetőségeket teremtenek az e-Business folyamatok – köztük a pénzügyi és logisztikai szolgáltatások – vállalatok közötti optimalizálására. A szolgáltatások integrációja által jóval költséghatékonyabb és rugalmasabbá tehetjük egy vállalat tevékenységét, és sokkal hatékonyabbá az elmúlt években egyre jelentősebbé váló globális együttműködések.

FLUID-WIN A FLUID-WIN projekt célja egy innovatív, komplex és dinamikus üzleti modell megvalósítása. Ez a modell lehetővé teszi az európai vállalatok számára, hogy folyamatosan kövessék a piac változásait, és a világ más részén székelő cégek üzleti tevékenységükbe való bevonásával versenyképes áron kínálhassák termékeiket. A piacon már ma is számos hatékony B2B megoldás létezik: a terület igazi kihívása tehát nem egy alapjaiban új rendszer kifejlesztése, mint inkább a logisztikai és pénzügyi szolgáltatások beillesztése a meglévő szisztémákba.

A legjelentősebb logisztikai szolgáltatók bevonásával elindított FLUID-Win projekt a klasszikus 3PL szisztémában működő szolgáltatókra fókuszál. Ezeknek a hálózatoknak az elsődleges résztvevői a gyártók, az őket kiszolgáló vállalatok és a velük együttműködő logisztikai szolgáltató. A fejlesztés alatt álló megoldás számos szolgáltató számára teremthet új lehetőségeket, lehetővé téve, hogy testre szabott ajánlatokkal keressék meg a gyártókat. Az általuk kínált megoldások így könnyen az ügyfél igényeihez igazíthatóvá válhatnak – a komplex logisztikai kiszolgálástól egészen az egyes részfeladatok mint a szállítmányozás, a disztribúció vagy a dokumentáció - elvégzéséig. A FLUID-WIN projekt célja, hogy megkönnyítse a megrendelők és szolgáltatók közti információcserét, így téve hatékonyabbá együttműködésüket. A FLUID-WIN megoldás alapvetően szerződésben rögzített üzleti kapcsolatokkal számol: nem támogatja az ad-hoc módon szerveződő gyártóhálózatokat. Lényege, hogy a meglévő rendszereket tegye rugalmasabbá és hatékonyabbá. Ennek előfeltétele, hogy az együttműködő partnerek előre meghatározott kondíciók között dolgozzanak – jó előre tisztázzák a szállításokat, a határidőket és a fizetési feltételeket – hisz így az információ-áramlás is tervezhetővé és felügyelhetővé válik, leképezhető olyan munkafolyamatokra amelyek informatikai eszközökkel hatékonyan támogathatók.

Mosony Réka

Logisztika és településfejlesztés

A XXI. századba lépve, a magyar logisztikusok, a hazai gazdaságpolitikusokkal együttgondolkodva – EU ajánlásra – felvázoltak egy új országos közigazgatási szerkezetet. Ebben, a nyolc évtizede fennálló 19 megye+főváros helyett hét régió jelenik meg és az MLE által elsőként „piacra dobott”, ezt ábrázoló térkép, ráadásul országos logisztikai központokat illetve zónákat is feltüntet.

E feladat megoldásához az országunk fejlődését aktívan előremozdítani kívánó logisztikai szűrkeállomány több lépésben járult hozzá. Ehhez azonban szükséges volt kilépnie a hagyományos, de az élet által egyre szűkebbnek ítélt „logisztika = szállítás+raktározás” szemléletből. Ugyanis egyértelmű, hogy ma eredményt, témánkban is, csak integrált ellátási láncok felépítésével, ezek korszerű szervezésével és irányításán keresztül érhetünk el. Hozzá lépésenként kapcsoljuk be azokat a tudományterületeket, illetve szakmákat, melyekkel szinergiában együttműködve, az optimális gazdasági eredmény csökkenő ráfordítással érhető el. Mindez beépül abba az egyre bővülő ellátási láncba, melynek első modelljét 2002-ben publikáltam. (Knoll, Imre: Logisztika-Gazdaság-Társadalom, Kovásznai Kiadó, 2002. 237 p.) A településfejlesztéshez alkalmazott rendszer-filozófiám szerint pedig

a./ a régió térségekre épül, a térség pedig településekre, de
b./ ez a szerkezet csak akkor lehet gazdaságilag és társadalmilag működőképes, ha fejlesztési döntéseink, az általam felállított „MmM-modell” elvét követik. M-makro szintű döntés csakis az m-mikro szervezetekkel előzetesen konzultálva, érdekeiket is beépítve, születethet.

c./ a régió-kialakítás főbb befolyásoló tényezőiként pedig, a következőkre hívom fel a figyelmet: hatalmi politika (EU ?), gazdaságpolitika, társadalompolitika, etnikai összetartozás

A szervező, irányító logisztika egy település és agglomerációjának áru- és személymozgását integráltan kezeli, benne egy tágabban értelmezett ellátás-szolgáltatással. E komplex folyamatban szerepet kap a termelés, a kereskedelem, a közlekedés és a többi infrastruktúra (IS), tehát mindaz, amit a település lakossága igényel.

Törekvésünk, hogy a „termelő–fogyasztó” ellátási láncát optimális tényezők mellett (időpontok, költségek, minőség), a fogyasztó megelégedettségére hozzuk létre. Ennek része a megfelelő szintű, sokrétű „szolgáltatás”, benne a környezeti tényezők emberközpontú kialakításával is. Ezt pedig befolyásolja a település ellátásában kiemelt szerepet játszó struktúrája, anyag-, információ- és élőmunka-, sőt pénzügyi „áramlása”, ezek sokrétűsége. Sőt nagyon fontos, hogy a közreműködő „partnerek” kölcsönös érdekeltséget is szem előtt tartunk!

Ugyancsak idetartozik annak belátása is, hogy ugyanaz a „lakos” egyrészt értéktermelő (gyárban, kereskedelemben, hivatalban), másrészt pedig az árut, szolgáltatást ugyan „el is fogyasztja”.

Előzőkhöz az is szükséges, hogy a település, logisztikán belüli súlyponti lépései, hardver- és szoftver elemei szoros hálózatban működjenek egymással. Közöttük elsődleges az áruáramlások és személyek kiindulási és végpontjaik közötti mozgása, melyhez szinte számtalan alrendszer is kapcsolódik. Ilyen a közlekedési eszköz és annak jellege, az áruk raktározási és értékesítési helye (áruház...), de fontos, hogy a kereskedelmi szállítások időütemezése a települési/városi közlekedéssel szinkronban legyen.

Idesorolandó a járművek parkolása (helyszükséglet!!), a település rászállító útjai és műtárgyai (hidak...), valamint az infrastruktúra szerves részét képező üzemanyagtöltő állomások, kisebb étkezők, szociális helyiségek is. Mindezek egymáshoz fűzése számos további feladatot hozhat magával, mint például a

A „logisztikai szűrkeállomány” több lépésben járulhat hozzá a településfejlesztéshez

Fotó: Irum Shahid

közlekedési és emberi tényezőket befolyásoló éjszakai árufeltöltés, vagy a hulladék, selejt, visszáru mozgatása. Előzők pedig sokrétű élőmunka- és pénzügyi ráfordításokat, befektetéseket is igényelnek, melyekhez szükség van „interdiszciplináris” tudást igénylő szellemi munkára, mint pld. egy előzetes forgalom-elemzés, piaci igényfelmérés és még számos lépés.

Lényegesnek tekintem, hogy az említett „műveletek” közreműködői szinergiában dolgozzanak. Vagyis egyidejűleg kell megtervezni és összehangolni a logisztikát, az egyéb infrastruktúrát, valamint a pályaudvart, a szociális és kulturális létesítményeket. E „pozitív átfedésekkel” –az integrált informatikát is beleértve- a teljes rendszer önköltsége jelentősen csökkenthető.

Az így kialakított település működésének és a befektetések megtérülésének elemzéséhez is fontos a megfelelő kontrollíng rendszer kialakítása. Ugyancsak ide kapcsolható, a sajátos közgazdasági mutatókat használó benchmarking vizsgálat, melynek során versenytársak „megfigyelése”, módszereik +/- hatásának elemzése végezhető, illetve saját céljaira hasznosítható.

A településfejlesztés sikere jelentősen függ a gazdasági/társadalmi kooperációktól és az itt jelentkező emberi tényezőktől is. Az általam többször hangsúlyozott „KKK- kommunikálj, koordinálj, kooperálj” elvet kölcsönös bizalommal igyekezzünk realizálni. Ez teszi lehetővé, hogy a településfejlesztésnek mind az öt(5) főszereplője, vagyis a termelő, az értékesítő, a fogyasztó (lakosság!), valamint az infrastruktúra és a logisztika, a befektetés tervezésétől a „hasznosításig” szinergikus egyetértésben gondolkodjék. Sőt kialakulhat egy szorosabb vállalkozási együttműködés, akár a termelés, az áruelosztás, értékesítés és a település „üzemeltetési” feladatainak közös cégben történő végzésére... Mindez pedig érdeke lehet nemcsak a közvetlen résztvevőknek, hanem a település közigazgatási szervezeteinek is.

Prof. Dr. Knoll Imre

MTA doktor, ELA Fellow, az MLE t. elnöke